

زن اینه جمال و جلال خلقت است؛ بنابر حدیث معصوم: «المرأة ریحانه». زن گل است و در عین لطافت، مادر صلابت است. با این همه در طول تاریخ به واسطه نگاه‌های تنگ‌نظرانه به «زن»، همواره متحجران به بهره‌کنی از «زن» پرداخته‌اند.نگاه‌های جنسیتی به «زن» بر نگاه‌های انسانی پیشی گرفتند. «زن» بودن، مقدم بر «انسان» بودن، موجب شد تا بسیاری از ظرفیت‌های «زن» پنهان بماند، حال آنکه «مرد از دامن زن به معراج می‌رود».

زن را به واسطه «مرد» معرفی کردند و او را نشناختند. شاید یکی از لطیف‌ترین تعابیر و گزاره‌هایی که در نقد نگاه‌های متحجرانه به زن، بیان شد، جملات پایانی کتاب «فاطمه، فاطمه است» باشد. او می‌نویسد: نمی‌دانم از او چه بگویم؟ چگونه بگویم؟ خواستم از «بوسونه» تقلید کنم، خطیب نامور فرانسه که روزی در مجلسی با حضور لوتی، از «مریم» سخن می‌گفت، گفت: ۱۷۰۰ سال است که همه سخنوران عالم درباره مریم داد سخن داده‌اند. ۱۷۰۰ سال است که همه فیلسوفان و متفکران ملتها در شرق و غرب، ارزش‌های مریم را بیان کرده‌اند. ۱۷۰۰سال است که شاعران جهان، در ستایش مریم همه ذوق و قدرت خلاقه‌شان را به کار گرفته‌اند. ۱۷۰۰ سال است که همه هنرمندان، چهره‌نگاران، پیکره‌سازان بشر، در نشان دادن سیما و حالات مریم هنرمندی‌های اعجاز‌گر کرده‌اند. اما مجموعه گفته‌ها و اندیشه‌ها و کوشش‌ها و هنرمندی‌های همه در طول این قرن‌های بسیار، به اندازه این یک کلمه نتوانست‌اند عظمت‌های مریم را باز گویند که «مریم مادر عیسی است».

و من خواستم با چنین شیوه‌ای از فاطمه بگویم، باز درماندم. خواستم بگویم: فاطمه دختر خدیجه بزرگ است؛ دیدم که فاطمه نیست. خواستم بگویم: فاطمه دختر محمد(ص) است؛ دیدم که فاطمه نیست. خواستم بگویم: فاطمه همسر علی است؛ دیدم که فاطمه نیست. خواستم بگویم: فاطمه مادر حسین است؛ دیدم که فاطمه نیست. خواستم بگویم: فاطمه مادر حسن است؛ دیدم که فاطمه نیست. خواستم بگویم: فاطمه مادر زینب است؛ باز دیدم که فاطمه نیست.

نه، اینها همه هست و این همه فاطمه نیست.

فاطمه، فاطمه است…

آری! فاطمه، فاطمه است، و اینگونه است که زن در اسلام، انسان و آینه جمال و جلال خلقت معرفی می‌شود، نه به واسطه مرد بلکه به خاطر خودش.

بشریت، زنان بسیاری به خود دیده است که در اوج کمال انسانی، در تاریخ تاثیرگذار ظاهر شده‌اند و برخی سرنوشت آدمی را برای سده‌ها و هزاره‌های بعدی تغییر داده‌اند. اگرچه روایت‌های دروغ خواست‌اند نقش زن را در تاریخ مجرد جلوه دهند اما حقیقت این است که زن به مثابه یک انسان، همان ظرفیت‌هایی را دارد که مرد دارد و اینگونه نیست که مرد در فضیلت بالاتر از زن باشد. «ان کریمک عبدالله» که برای مرد است و هم برای زن. به عبارت دیگر ملاک و معیار تقوا برتری می‌آورد نه جنسیت خاص.

روایات خلاف واقع تاریخی برآند نقش زن را مخرب توصیف کنند. یکی از این روایات، داستانی است که در برخی منابع مسیحیت درباره ماجرای رانده شدن آدم و حوا از بهشت مطرح شده است. استاد مطهری در این باره می‌گوید: یک فکر بسیار غلط را در مسیحیان در تاریخ مذهبی جهان وارد کردند که واقعاً خیانت بود (در مساله زن نداشتن عیسی(ع) و ترک ازدواج و مجرد زیستن کشیش‌ها و کاردینال‌ها). کم‌کم این فکر پیدا شد که اساساً زن، عنصر گناه و فریب است؛ یعنی شیطان کوچک است. مرد به خودی خود گناه نمی‌کند و این زن است شیطان کوچک است که همیشه وسوسه می‌کند و مرد را به گناه وامی‌دارد. گفتند: اساساً قصه آدم و شیطان و حوا، اینطور شروع شد که شیطان نمی‌توانست در آدم نفوذ کند. لذا حوا را فریب داد و حوا آدم را فریب داد و در تمام تاریخ همیشه به این شکل است که شیطان بزرگ، زن را و زن، مرد را وسوسه می‌کند. اصلاًداستان آدم و حوا و شیطان در میان مسیحیان به این شکل درآمد. ولی قرآن درست خلاف این را می‌گوید و تصریح می‌کند و این عجیب است.

قرآن، وقتی داستان آدم و شیطان را ذکر می‌کند، برای آدم، اصالت و برابری حوا، تبعیت قائل می‌شود. در سوره اعراف، اول که می‌فرماید: ما به این دو نفر گفتیم که ساکن بهشت شوید (نه فقط به آدم)، لا تقربا هذ الشجره؛ به این درخت

به مناسبت سالروز وفات کریمه اهل بیت، حضرت معصومه(س)

برکات فاطمه قم

هادی قائم‌مقامی

عوامل حکومتی بنی‌عباس، در شهر سلاوه به کاروان حامل آن حضرت حمله کرده و همراهان آن حضرت را به شهادت رساندند. حتی طبق نوشته استاد محقق شیخ جعفر مرتضی عاملی در کتاب حیاة الامام الرضا علیه‌السلام، آن حضرت را نیز مسموم کردند. حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام بر اثر مسمومیت و شدت غم و اندوه در شهر سلاوه بیمار شد و فرمود: مرا به شهر قم ببرید زیرا از پدرم شنیدم که می‌فرمود: شهر قم مرکز شیعیان ماست.

برای همین حضرت معصومه علیها‌السلام در ۲۳ ربیع‌الاول سال ۲۰۱ قمری به شهر قم وارد شدند و مورد استقبال عده زیادی از مردم مشتاق و شیفته اهل بیت علیهم‌السلام قرار گرفتند. آن بزرگوار بعد از ۱۷ روز اقامت در منزل «موسی بن خرزج» که به «بیت‌النور» شهرت یافت، دهم ربیع‌الثانی سال ۲۰۱ هجری دیده از جهان فروبسته و در «باغ بابلان» محل فعلی مزار آن حضرت دفن شدند.

شهر قم قیل از ورود حضرت معصومه علیها‌السلام از آبادانی ظاهری بی‌بهره بود و اهالی شیعی مذهب آن مورد آذیت و ذیبت بودند اما از لحاظ ایمان و اعتقاد مذهبی، این شهر بهترین فضای معنوی را داشته و زمینه پذیرش اهل بیت پیامبر صلی‌الله علیه و آله و یاران باوفای آنان در این منطقه کاملاً فراهم بود. به همین جهت امامان معصوم علیهم‌السلام در مناسبت‌های مختلف، شهر قم و اهالی آن را مورد عنایت قرار داده و عبارات زیبایی را که حاکی از علاقه‌مندی آن بزرگواران به این خطه ایران بود، بیان می‌کردند. حتی گاهی آنمه اطهار با فرستادن تحفه‌ها و هدایا اهل قم را مفتخر می‌ساختند. از جمله می‌توان به ابی جریر، زکریا بن ادریس و زکریا بن آدم و عیسی بن عبدالله و چند نفر دیگر اشاره کرد که به افتخار اخذ هدایای ارزشمندی همچون انگشتری و جامه و کفن و دست مبارک آنمه هدی علیهم‌السلام زائل شدند. به نظر می‌رسد تعداد اخبار و احادیثی که درباره شهر قم از آنمه اطهار علیهم‌السلام روایت شده است درباره هیچ یک از شهرهای ایران روایت نشده است. مرحوم شیخ حسین مفلس در کتاب «تحفه الفاطمین» چهل حدیث درباره‌قم نقل کرده است. در کتاب‌های معتبر شیعی همچون بحرالانوار، سفینه البحار و مستدرک سفینه البحار و… در این باره روایات جامع و قابل توجهی نقل شده است. امام صادق علیه‌السلام روزی با اشاره به عیسی بن عبدالله قمی فرمودند: «سلام بر مردم قم! خداوند شهرهای آنان را با باران سیراب کند و برکت‌ها را بر آنان نازل کند و بدی‌های آنان را به خوبی مبدل گرداند. آنها اهل کوع و وسجود و قیام و قعودند.

آنان فقیه و دانشمند و اهل درک حقایق و روایت و عبادت نیکو هستند». صفوان بن یحیی کوفی معروف به بیاع سبیری از نزدیک‌ترین و مطمئن‌ترین یاران امام رضا علیه‌السلام می‌گوید: روزی در حضور امام رضا علیه‌السلام نشسته بودم که از شهر قم و اهالی آن سخن به میان آمد و اینکه آنان در زمان ظهور حضرت ولی معین علیه‌السلام به سوی آن بزرگوار میل خواهند کرد. در این لحظه امام هشتم علیه‌السلام به اهل قم درود فرستاده و فرمودند: «رضی الله عنهم، قم قال: ان للجنة ثمانية ابواب و احد منها لاهل قم و هم خیار شیعتنا من بین سائر البلاء، خمر الله تعالی ولایتنا فی طینته: خداوند از آنان خوشنود باشد. سپس فرمود: هانئا بهشت

درآمد و احادیث آنمه(ع)، مورد اعتقاد و عمل مردم قرار گرفت. عالمه محدثه حضرت معصومه(س) با نقل احادیثی درباره تشیع، نقش مؤثری در ترسیم ابعاد تشیع، ایفا کردند.

در جلد اول کتاب گنجینه دانشمندان، اسامی ۲۱۰ نفر از فقها، رولیان، محدثان و دانشمندان نامی قم تا زمان شیخ طوسی، موسس حوزه نجف و ۵۶ نفر از مشاهیر و بزرگان فقها و دانشمندان نامی قم از زمان مرحوم شیخ الطائفه(ره) تا زمان ورود مرحوم آیت‌الله‌العلظمی حائری(ره) به قم آمده است. حضور این همه عالم و فقیه و محدث در این شهر قطعاً به برکت وجود حضرت معصومه(س) بوده است، چرا که این روند تا زمان میزبای قمی در ۱۲۳۱ ه‍.ق ادامه داشت تا آنکه با رحلت وی، حوزه قم به ضعف گرایسد. و با هجرت آیت‌الله‌العلظمی شیخ عبدالکریم حائری به این شهر، حوزه علمیه در قالب یک نهاد مستحکم، حیاتی دوباره یافت. علمای شیعه در قم توجه ویژه‌ای به بارگاه حضرت معصومه(س)داشتند به طوری که تلاش می‌کردند دروس خود را در حرم ایشان یا در مسجدی که در کنار این حرم به نام مسجد اعظم تاسیس کرده بودند، برگزار کنند. این علما نسبت به زیارت هر روزه و استمداد از حضرت معصومه(س) توجه ویژه‌ای داشتند به طوری که این سنت هنوز در میان علما رایج است.

آیت‌الله‌العلظمی حائری یزدی موسس حوزه علمیه قم، یکی از آغازگران نهضت جهاد علمی در شهر کریمه اهل بیت است. ایشان پس از حضور در نجف، کربلا و اراک به قم می‌آیند و حوزه علمیه را تاسیس می‌کنند که در سال‌های بعد روحانیون بارز و برجسته‌ای به تحصیل و تدریس در آن مشغول می‌شوند. فیضیه قم روحانیون مبارزی را تربیت می‌کند که پایه‌گذاران اصلی نهضت انقلاب اسلامی می‌شوند که پس از اطلاع فراوان در تاریخ به شیعه، پایه‌گذار نوع متفاوتی از حکومت دینی می‌شوند.

در واقع سنگ بنایی که آیت‌الله‌العلظمی حائری، به برکت حضور حضرت معصومه(س) در قم، می‌گذارد، به فاصله کمی منجر به یک انقلاب عظیم می‌شود، انقلابی که روحانیون تربیت‌یافته حوزه علمیه قم، پیشتران و راهبران آن هستند. برکات حضرت معصومه(س)امای پایان است و قم پایگاه علمایی است که نمی‌گذارند نهضت علمی شیخ عبدالکریم حائری یزدی، متوقف شود.

رهبر معظم انقلاب پیرامون شهر مقدس قم می‌گویند: «ها بایدا این حضرت معصومه علیها‌السلام، بیشتر استفاده کنیم؛ به هر صورت ایشان امامزاده بلافضل است. دختر امام، خواهر امام، عمه امام، خیلی عظمت دارد. در همین زیارتنامه ایشان آمده است: «یا فاطمة اشغعی لی فی الجنةَ فانَ لک عندالله شأنًا من الشانَ»؛ ای فاطمه معصومه! تو برای ورود من به بهشت شفاعت کن. چون نزد خدا دارای شأن و مقام بزرگی هستی». بنابراین باید خیلی مغتنم بشمارید. همه مسلمانان و پیروان اهل بیت عصمت و پرزوه مردم قم و بالاخص طلاب و علما باید زیارت او را مطمئن بدانند و از آن حضرت استمداد بنمایند. امیدوارم خداوند به همه ما توفیق عنایت فرماید تا بتوانیم از این نعمت بزرگ، بیشترین بهره‌مند گردیم». ایشان در جای دیگری می‌فرمایند: «در این شهر عزیز، سه نقطه برجسته در میان این همه نقاط روشن، چشم را به خود جلب می‌کند: اول، حرم مطهر و ضریح شریف حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام است؛ آن بزرگوارای که این سرچشمه جوشان و خروشان نخستین بار از کنار مرقد او جوشید و بر کاشف به همه عالم و بویژه به دنیای اسلام رسید.

دوم، علم و فقه‌است و حدیث است که این شهر پرچمدار آن بوده است؛ حوزه علمیه‌ای که از ۱۲۰۰ سال قبل تا امروز در این شهر مقدس همیشه پابرجا و برپا بوده است. علمای بزرگ، فقه‌ای بزرگ، فلسفه‌بالرزش، محدثان عالی‌مقام و مؤلفان عالِم‌القدر از این شهر برخاستند یا به این شهر پناه آوردند و در زیر پر تو مرقد مطهر پاره تن امامت و ولایت، یعنی حضرت معصومه علیها‌السلام اقامت گزیدند. نقطه سوم، برجستگی شما مردم مؤمن و شجاع و آگاه و زمان شناس این شهر است».

علامه حسن‌زاده‌املی نیز بیان قابل تاملی در این باره دارند که نشان اهمیت این امامزاده شریف است: «ما امامزاده زیاد داریم و خود موسی بن جعفر علیهما‌السلام فرزندان زیادی داشتند، اما کدام یک از ایشان مانند فاطمه معصومه(س) درخشید و منشأ خیرات و برکات شد و باید یک مقام ثبوتی باشد که این مقام اثبات رقم خورده باشد و ای کاش من می‌توانستم در این مسیر این طور به محضر شما تشریف پیدا کنم».

امام خمینی (ره):

من هر جا باشم قمی هستم

«آشپانه آل محمد و پناهگاه شیعیان» لقبی قدسی است که امام «کاظم(ع)» به شهر قم داده است. حضرت «موسی بن جعفر(ع)» قم را دیاری خوانده که خداوند شر دشمنان و هرگونه بدی و آزاری را از شیعیان آن دور می‌کند. فرزند فرزانه امام موسی بن جعفر(ع)، رهبر کبیر انقلاب، با الهام از این سخن فرمود:

«از یزیدیان جز این انتظاری نیست که به حریم کشور اسلامی ما و به ملت پیرو امام زمان و حتی به خانه آل محمد علیهم‌السلام یعنی قم تجاوزنمایند…»

از معصومان علیهم‌السلام علت‌ها و تفسیرهای مختلفی درباره نام قم بیان شده است؛ اما آنچه فلسفه‌ای برتر در علت نام قم بیان شده است: قیام و نهضت این شهر مقدس است. از دیرباز بیرق مبارزه علیه ستمگران، در این شهر بر پا بوده است. از این‌رو، دشمنان بغضی دیرینه نسبت به مردم، حوزه و شهر قم داشته‌اند. پیش از میلاد کریمه اهل‌بیت علیهم‌السلام حضرت «معصومه(س)»، امام «صادق(ع)» در سخنانی تابناک فرمود: بزودی بانویی از فرزندان من که فاطمه نام دارد در آنجا (قم) دفن می‌شود. هر کس او را زیارت کند، بهشت بر او واجب می‌شود.

سپس قم را «مرکز شیعیان» و «حرم اهل‌بیت علیهم‌السلام» نامید و حرم خدا را مکه، حرم رسول خدا را مدینه، حرم ولی‌خدا علی(ع) را کوفه معرفی کرد و فرمود: «حرم ما نیز قم است.»

حضرت «هام خمینی(ره)» در سخنانی که در جمع گروهی از مردم مختلف قم بیان فرمود، بیش از ۲۰ صفت ارزشمند درباره این شهر، حوزه علمیه قم و مردم آن به کار برد: «قم حرم اهل‌بیت است، قم مرکز علم است، قم مرکز تقواست، قم مرکز شهادت و شهامت است. از قم علم به همه جهان صادر شده است و می‌شود؛ و از قم شهادت به همه جا صادر می‌شود. قم شهری است که در آن ایمان و علم و تقوا پرورش یافته و از آن وقتی که قم بوده است. قم از زمان ائمه اطهار علیهم‌السلام مورد توجه اسلام بوده است، و از قم تقوا، شهامت، شهادت و همه فضایل به همه جا صادر می‌شود و صادر خواهد شد.

علمایی که در قم من ادراک کرده‌ام، کسانی بودند که در دنیا نمونه بودند. در علم و در تقوا و من امیدوارم که ادامه پیدا کند این علم و تقوا در شهر شما تا زمان ظهور امام زمان سلام‌الله «علیه».

امام خمینی(ره) در فرازی دیگر، شوق سرشار خود به قم و ساکنانش را چنین بیان می‌کنند

«من هر جا باشم قمی هستم و به قم افتخار می‌کنم. دل من پیش قم است و قمی و دل من پیش همه اهل‌تقواست و همه کسانی که به اسلام خدمت می‌کنند. من اگرچه از قم مع‌الاف تا یک مقداری دور هستم، لیکن به حسب قلب نزدیکم. سلام من را به اهل قم برسانید و از همه شما امیدوارم که این نهضت را به آخر برسانید».

حضرت امام(ره)، که از آغاز نهضت بر حضور تمام گروه‌ها بویژه بانوان در خروش میلیونی مردمی تأکید می‌شایان داشت، حضور زنان قم را در نهضت چشمگیر می‌شمرد و می‌فرمود: «ام بزرگ ملت ایران در عالم به رشد سیاسی ثبت شد. نام بزرگ قم در بین ایران به رشد سیاسی و فعالیت و جانفشانی در تاریخ ثبت شد. نام بزرگ چهارمردان در فداکاری و جان‌نثاری در تاریخ عالم ثبت شد. نام بزرگ بانوان ایران ثبت شد. نام بزرگ بانوان قم ثبت شد. نام بزرگ بانوان چهارمردان ثبت شد. بانوان قم و بانوان چهارمردان پیشرو این نهضت اسلامی بودند. رشد سیاسی خودشان را اثبات کردند. نهضت را راهنمایی کردند. شما رهبران این نهضت هستید. بانوان رهبر نهضت ما هستید، ما دنباله آنها هستیم، من شما را به رهبری قبول دارم و خدمتگزار شمایم. خداوند شما را برای اسلام حفظ کند.من باید تشکر کنم از اهالی قم و از بانوان معظم قم که در یک همچو اوقاتی که ما گرفتار ابرقدرت‌ها و قدرت‌های فاسد هستیم و ایران از هر طرف مورد حمله آنها هستند، شما بانوان در پشت جبهه آن فعالیتی را می‌کنید است که بسیار مورد تشکر است و بسیار ارزنده است و در پیش‌خداى تبارک و تعالی ارزندگى شایان دارد».

۰۹۲۰۳۰۳۳۹۳۰

ارتباط با ما در شبکه‌های اجتماعی

به‌خا خانواده بزرگ‌تریدیم

 اجازه ندهیم رسانه‌ها ما را از هم دور کنند.